

خالی ماندن کاروان‌های حج تمتع

در حالی پنجشنبه گذشته مهلت ثبت نام در کاروان‌های حج تمتع به پایان رسید که به گفته معاون حج و عمره سازمان حج و زیارت فقط 61 درصد از ظرفیت کاروان‌های حج تمتع 92 تکمیل شده است، 39 درصد باقیمانده را زائرانی تشکیل می‌دهند که به علت بالا رفتن نرخ ارز و در نتیجه گران شدن هزینه حج تمتع نتوانسته اند اختلاف قیمت نرخ قدیم با جدید را فراهم کنند.

در حالی پنجشنبه گذشته مهلت ثبت نام در کاروان‌های حج تمتع به پایان رسید که به گفته معاون حج و عمره سازمان حج و زیارت فقط 61 درصد از ظرفیت کاروان‌های حج تمتع 92 تکمیل شده است، 39 درصد باقیمانده را زائرانی تشکیل می‌دهند که به علت بالا رفتن نرخ ارز و در نتیجه گران شدن هزینه حج تمتع نتوانسته اند اختلاف قیمت نرخ قدیم با جدید را فراهم کنند.

با توجه به تکمیل نشدن ظرفیت کاروان‌های حج تمتع، امروز قرار است، مدیران حج و زیارت همه استان‌های کشور آمار نهایی مراجعه کننده‌ها را اعلام کرده و در صورت نیاز برای ثبت‌نام اولویت‌های جدید اقدام کنند.

غلامرضا رضایی، معاون حج و عمره سازمان حج و زیارت در این باره به جام جم می‌گوید: ساعت 2 بعد از ظهر پنجشنبه گذشته مهلت ثبت‌نام زائران که تاریخ قبض‌هایشان تا بیستم آبان 1384 بود به پایان رسید، امروز با آماري که مدیران حج و زیارت استان‌ها اعلام می‌کنند ما اولویت‌های جدیدی را برای ثبت نام فراخوان می‌کنیم که احتمال دارد يك ماه جلوتر از تاریخ فعلی باشد.

در این میان آنچه مهم به نظر می‌رسد، خالی ماندن ظرفیت کاروان‌های حج تمتع است، در واقع ظرفیت کاروان سال 92، 61 هزار نفر بود، اما 39 درصد از این ظرفیت هنوز تکمیل نشده است و اگر ظرفیت اعزام به حج تمتع در این حد باقی بماند، داوطلبان تا حدود 14 سال دیگر در نوبت هستند و برنامه ثبت‌نام عمومی برای حج تمتع تا هشت سال دیگر بسته است.

هرچند که به گفته رضایی، جای افرادی که نتوانسته‌اند امسال در کاروان‌ها ثبت‌نام کنند، محفوظ است و آنها می‌توانند سال‌های آینده به حج بروند، اما به نظر می‌رسد بالا رفتن نرخ ارز مشکل اصلی داوطلبان سفر به حج تمتع است، زیرا سال پیش که سفرها با نرخ ارز دولتی محاسبه می‌شد، حداقل و حداکثر هزینه اعزام به حج تمتع چهار تا شش میلیون تومان بود، اما این مبلغ برای زائرانی که امسال در کاروان‌ها ثبت‌نام کرده‌اند به 9 تا 12 میلیون تومان افزایش یافته است.

با این حال معاون حج و عمره سازمان حج و زیارت از ارسال نامه‌ای به دولت برای اختصاص دوباره ارز دولتی برای زائران می‌گوید و اضافه می‌کند: البته تا اولویت‌هایی مانند دارو و غذا وجود دارد، ما توقع نداریم دولت برای زائران، ارز دولتی در نظر بگیرد.

در حالی که برخی خبرگزاری‌ها از سرگردانی زائران در بانک‌ها برای گرفتن وام و جبران اختلاف هزینه حج تمتع خبر می‌دهند، رضایی در این باره می‌گوید: سال 90 هم ماجرای وام به داوطلبان حج عمره مطرح شد، اما همان زمان مراجع فتوا داده و این عمل را نادرست اعلام کردند، درباره حج تمتع هم که یکی از شرط‌های آن داشتن استطاعت مالی و جسمی است، استفاده از وام مشخص است.

بانک‌ها و دولت جبران کنند

زائری را در نظر بگیرید که هشت سال پیش با يك میلیون تومان برای حج تمتع ثبت‌نام کرده است. او زمان ثبت‌نام می‌توانست با همین مبلغ به سفر برود، اما حالا که نوبت به او رسیده باید حدود 11 میلیون تومان روی اندوخته‌اش بگذارد تا بتواند به خانه خدا برود؛ این در حالی است که به اعتقاد خیلی از زائران، بانک‌ها هم سود کمی به سپرده آنها می‌دهند، چرا که بانک‌ها به سپرده يك میلیونی زائران بعد از هشت سال يك میلیون تومان سود پرداخت کرده‌اند، این درحالی است که اگر نرخ سود را برای آنها 14 درصد در نظر بگیریم، بانک باید حدود دو میلیون تومان سود پرداخت کند و اگر 20 درصد در نظر بگیریم، بانک باید حدود سه میلیون تومان سود بدهد، اما بانک‌ها می‌گویند به تراکم سود زائران سود تعلق نمی‌گیرد، برای همین زائر بعد از هشت سال با نرخ سود 14 درصد فقط يك میلیون تومان به اندوخته‌اش اضافه می‌شود.

از طرف دیگر دولت هم حدود هشت سال پیش که از زائران ثبت‌نام کرد با جمع‌آوری پول آنها قسمتی از کمبود بودجه خود را برطرف کرد. به همین علت به نظر می‌رسد حالا که زائران دچار مشکل شده‌اند دولت باید کمی از مشکلات آنها را برطرف کند؛ چرا که این درماندگی زائران فقط به سود دلان فیش‌های حج تمام می‌شود.

به نظر می‌رسد سرگردانی زائران خانه خدا برای جور کردن پول فقط به نفع دلان فیش‌های حج است، چرا که با این‌که سازمان حج و

زیارت بارها از غیرقانونی بودن خرید و فروش فیش‌های حج گفته است، اما آنها با خرید و فروش فیش‌های حج، کاسی‌پردرآمدی را برای خود دست و پا کرده‌اند، تا جایی که آنها در برگه‌های تبلیغی خود برای معرفی يك فروشنده یا خریدار یکصد هزار تومان پاداش در نظر گرفته‌اند.

دلالت این روزها فیش عمره را سه میلیون و 300 هزار تومان و تمتع را 17 میلیون و 500 هزار تومان می‌فروشند؛ البته خریدار این فیش‌ها باید جداگانه هزینه ثبت‌نام در کاروان‌ها را پرداخت کند. این در حالی است که به گفته رضایی، صاحب فیش فقط می‌تواند برگه خود را به نام بستگان یا فامیل درجه يك خود انتقال دهد، به همین دلیل خرید و فروش فیش بی‌معنی و غیرقانونی است.

مهدی آیینی - گروه جامعه